

Persoanele vârstnice – conducători auto, pietoni, victime ale accidentelor de circulație

*Material de prezentare în ședința Comitetului Consultativ de Dialog Civic
pentru Problemele Pensionarilor și Persoanelor Vârstnice*

Varsta – impediment sau avantaj pentru conductorii auto

Vârsta nu reprezintă un impediment în ceea ce privește calitatea de conducător auto atâta timp cât sunt respectate normele legale referitoare la starea de sănătate și păstrarea abilităților necesare conducerii pe drumurile publice a unui vehicul.

Din acest punct de vedere o importanță deosebită o reprezintă, pe de o parte, conștientizarea de către orice conducător auto a responsabilităților pe care le are în momentul degradării stării de sănătate și pierderea abilităților iar, pe de altă parte, respectarea de către corpul medical a obligațiilor legale privind anunțarea organelor de poliție despre apariția unor boli incompatibile cu calitatea de conducător auto.

Totodată, vârsta conducătorilor de vehicule nu reprezintă un avantaj întrucât, prevenirea accidentelor de circulație este în strictea legătură cu respectarea regulilor de circulație și nu cu experiența în conducere.

Afecțiuni specifice persoanelor vârstnice incompatibile cu calitatea de conducător auto

Afecțiunile incompatibile cu calitatea de conducător auto sunt prevăzute expres și limitativ de legislația în materie iar incidența acestora, pe categorii de vârstă, nu reprezintă importanță din perspectiva legislației rutiere.

Vârsta limită (recomandată) de menținere a abilităților de conducător auto

Legislația rutieră nu prevede o vârstă limită privind exercitarea dreptului de a conduce autoturisme pe drumurile publice ci obligația posesorilor de permis de conducere de a efectua controale medicale periodice, în funcție de categoria de vârstă din care face parte fiecare individ.

Stabilirea trecerilor pentru pietoni și trasarea marcajelor pentru acestea - condiții

Trecerile pentru pietoni sunt înființate, semnalizate și marcate de către administratorul drumului public, cu avizul poliției rutiere. La avizarea unor astfel de cereri, poliția rutiera, are în vedere ca orice trecere pentru pietoni să îndeplinească unele condiții privind siguranța utilizării de către pietoni respectiv; vizibilitatea și accesibilitatea. Totodată poliția rutiera impune, în anumite situații, realizarea unor elemente suplimentare de siguranță (montarea limitatoarelor de viteză, înființarea de insule pentru pietoni, instalarea unui semafor, montarea de mijloace fixe privind asigurarea vizibilității, iluminarea suplimentară) astfel încât să se asigure traversarea drumului public în condiții optime.

Un aspect deosebit de important în ceea ce privește scăderea gradului de victimizare prin accidente rutiere, este respectarea legislației de către pietoni care au obligația, printre altele, de a se asigura în momentul în care intenționează să se angajeze în traversarea drumului pe trecerea pentru pietoni.

Temporizarea traversărilor pentru trecerea pietonilor - calculul timpului

Așa cum am descris în punctul anterior, semnalizarea și marcarea trecerilor pentru pietoni este de competența administratorului drumului public.

Stabilirea trecerilor pentru pietoni cu butoane care să permită trecerea semaforului pe culoarea verde pentru pietoni – condiții, funcționare și verificarea funcționării acestora

Aceste aspecte țin exclusiv de obligația administratorului drumului public de a înființa și întreține orice semnalizare rutiera.

Rata accidentelor de circulație din rândul persoanelor vârstnice - în calitate de conducători auto și ca pietoni

În cursul anului, pe raza județului Iași au fost înregistrate 1293 de accidente rutiere soldate cu victime omenești iar 273 dintre aceste au fost implicate persoane din categoria de vârstă 65+. 156 de accidente au fost provocate de către persoanele vârstnice, în calitate de participant la trafic astfel:

- În calitate de conducător de vehicul – 107
- În calitate de pieton – 31
- În calitate de pasager – 18

„Tinerii” versus „Batrani” privind comportamentul ca șoferi

Șoferii tineri sunt convinși că șoferii în vârstă sunt pericol public. Nu mai au reflexele din tinerețe, nu mai văd bine și se pierd ușor cu firea. Dar care este, de fapt, realitatea? Sunt șoferii de vârstă a treia cei mai periculoși?

Atunci când vine vorba despre șoferii care produc cele mai multe accidente, fiecare șofer va indica către o altă categorie de vârstă. Adevărul este că numărul accidentelor produse depinde în primul rând de stilul de condus și agresivitatea celui aflat la volan. Totuși, statisticile arată că există anumite categorii de persoane mult mai predispușe să producă accidente. Să fie șoferii tineri sau cei în vârstă?

In cazul adolescentilor, acest lucru se datoreaza lipsei de experienta si imprudentei tineretii. In plus, multi adopta un stil de condus teribilist, pentru a se bucura de adrenalina, fara a lua in calcul problemele ce pot sa apara. Iar pentru seniori, pe masura ce oamenii imbatranesc, facultatile lor mentale si timpii de reactie se diminueaza.

De asemenea, adolescentii sunt mai predispusi la comportamente riscante la volan. Printre acestea se numara depasirea vitezei si depasirea altor masini. In plus, adolescentii nu poarta centura de siguranta la fel de des in comparatie cu alte grupe de varsta. Conform studiilor, 20% dintre adolescenti nu poarta in mod regulat centura de siguranta. Nu in ultimul rand, acestia sunt si cei mai predispusi de a se urca la volan dupa ce au consumat bauturi alcoolice sau substante psihoactive.

Un alt motiv pentru rata ridicata a accidentelor de masina in cazul adolescentilor este condusul distras. Trimiterea de mesaje text prietenilor si realizarea de selfie-uri pe smartphone-uri sunt activitati populare printre adolescenti. Iar atunci cand se foloseste un smartphone in timp ce se conduce, sansele de a avea un accident de masina cresc semnificativ.

In cazul persoanelor varstnice putem sa concluzionam ca acestea sunt mai responsabile, insa nu se exclude posibilitatea producerii unor accidente care au la baza factori precum: starea de sanatate, reflexele diminuate, stare tehnica a autoturismului si timpul de reactie.

Diferenta intre tineri si varstnici consta in cauzalitatea producerii accidentelor rutiere: tinerii produc accidente pe fondul vitezei neregulamentare si a manevrelor riscante, iar cei varstnici pe fondul reflexelor diminuate de diverse cauze.

Masuri pentru siguranta pietonilor si prevenirea accidentelor in Iasi

Prevenirea accidentelor de circulatie reprezinta o prioritate pentru Inspectoratul de Politie Județean Iași care, prin structurile de politie rutiera si ordine publica, desfășoară in mod constant activitățile de constatare si sancționare a participanților la trafic care nu respecta prevederile legale referitoare la circulatia pe drumurile publice.

Totodată, pe linia prevenirii accidentelor de circulatie, se înscriu si activitățile educative pe care lucrătorii de politie le desfășoară in scoli, in vederea creșterii gradului de educație rutiera in rândul copiilor, având in vedere faptul ca, aceasta categorie de participanți la trafic, este cel mai expusa victimizării prin accidente rutiere.

In ceea ce privește siguranța pietonilor, in ultimi ani, pe raza județului Iași, au fost implementate mai multe masuri care au avut ca rezultat scăderea numărului de accidente in care sunt implicați pietonii, aflați in traversarea drumului public pe trecerea pentru pietoni. Astfel, au fost semaforizate trecerile pentru pietoni cu risc crescut, au fost înființate elemente suplimentare de siguranța, a fost asigurata

vizibilitatea prin montarea de corpuri speciale de iluminat, in zona trecerilor pentru pietoni.

Ce mai mare problema, in ceea ce privește siguranța pietonilor, indiferent de categoria de vârstă, o reprezintă nerespectarea regulilor de circulație referitoare la traversarea drumului. Astfel, pe raza județului Iași au fost produse 161 de accidente in care au fost implicați pietonii angajați in traversarea străzii prin loc nepermis si cei care se deplasau neregulamentar pe partea carosabila.

Deblocarea traficului la intrările si ieșirile din municipiu, in special la orele de vârf – soluții ce se preconizează a fi avute in vedere

Pe raza municipiului Iași nu sunt înregistrare blocaje in trafic ci, pe anumite intervale orare, traficul rutier se desfășoară cu dificultate, pe fondul creșterii valorilor in ceea ce privește circulația vehiculelor si a pietonilor.

Riscuri si vulnerabilități specifice circulației care planează cu precădere asupra persoanelor vârstnice, conducători auto sau pietoni – masuri de prevenire si de gestionare eficienta a acestora

Legislația rutiera prevede in mod expres obligații pentru toți participanții la trafic fără a face distincției in ceea ce privește categoria de vârstă din care fac parte, in consimțã, apreciem ca nu exista riscuri si vulnerabilități specifice persoanelor vârstnice.

Educația rutiera in rândul populației in municipiul si județul Iași – instituții, acțiuni grupuri tinta, eficienta,

Activitățile desfășurate de polițiștii rutieri, în cadrul campaniilor derulate la nivel național și local au avut drept scop, creșterea nivelului de cunoaștere și respectarea regulilor de circulație pe drumurile publice, precum și conștientizarea pericolelor la care se expun cei care încalcă normele rutiere.

La nivelul Serviciului Rutier Iași, activitatea de prevenire a încălcării normelor rutiere a avut ca principal obiectiv informarea corespunzătoare a celor mai vulnerabile categorii de participanți la trafic, cu privire la riscurile rutiere la care sunt expuse.

Principalele cauze ale accidentelor în care sunt implicați minorii:

- Abateri bicicliști;
- Neacordare prioritate pietoni;
- Traversare neregulamentară pietoni.

I. ACTIVITĂȚI DE EDUCAȚIE RUTIERĂ DESFĂȘURATE

Structurile de poliție rutieră din cadrul Inspectoratului, au desfășurat activități specifice pe linie de educație rutieră, după cum urmează:

Nr. crt.	Structura	Unități de învățământ	Activități desfășurate	Elevi participanti	Protocoale încheiate	Concursuri desfășurate	Instruiri alte grupuri
----------	-----------	-----------------------	------------------------	--------------------	----------------------	------------------------	------------------------

							țintă
1.	Serv. Rutier	36	39	4116	2	2	10
2.	BR Iași	7	7	380	0	0	0
3.	BR Pașcani	22	35	1853	2	0	35
4.	CR Tg. Frumos	13	13	1220	3	1	1
5.	CR Hârlău	9	9	300	1	0	1
6.	Total	87	103	7769	8	3	47

1. Activități de informare a comunității

<i>Articole în presă</i>	1
<i>Emisiuni și intervenții la radio</i>	5
<i>Emisiuni și intervenții la TV</i>	10

2. Protocoale de colaborare

Nr. crt.	Protocoale de colaborare încheiate	Denumire Parteneri	Obiectul colaborării
2.	<i>Acord de parteneriat</i>	Colehiul Tehnic "M. Sturdza" Iași	proiect educațional
3.	<i>Protocol de colaborare</i>	Liceul Teoretic "Miron Costin" Pașcani	proiect educațional
4.	<i>Protocol de colaborare</i>	Școala Gimnazială "I. Cantacuzino"	proiect educațional
5.	<i>Protocol de colaborare</i>	Școala "Garabet Ibraileanu" Tg Frumos	proiect educațional
6.	<i>Protocol de colaborare</i>	Școala "Ion Creanga" Tg. Frumos	proiect educațional
7.	<i>Protocol de colaborare</i>	Liceul Teoretic "Ion Neculce" Tg. Frumos	proiect educațional
8.	<i>Protocol de colaborare</i>	Grădinița Happy Stars	proiect educațional
9.	<i>Protocol de colaborare</i>	Grădinița cu Program Prolungit Hârlău	proiect educațional
10.	<i>Protocol de colaborare</i>	Școala cu clasele I-VIII Hârlău	proiect educațional

3. Tirajul pliantelor cu caracter educativ-preventiv realizate:

Nr. crt.	Tipul materialului (pliant/flyer/afiș etc.)	Numărul acestora
1.	flyere	600
2.	brosuri	2400
3.	diplome	235
4.	Obiecte promoționale (handsfree, tricorui. veste, etc.)	400

II. Bune practici în cadrul campaniilor de prevenire desfășurate

În cursul anului la nivelul Serviciului Rutier Iași și a subunităților de poliție rutieră s-au desfășurat campanii de informare pe diverse teme, respectiv:

- pe tema *indiscipliniei pietonilor, conducătorilor de biciclete și trotinete*. În cadrul campaniei, la nivelul Serviciului Rutier Iași s-au derulat activități informativ-educative în unități de învățământ și în spații publice frecventate de categoriile de participanți la trafic vizați (ex. acțiuni pe bld. Ștefan cel Mare și Sfânt din municipiul Iași), acțiuni în cadrul cărora au fost distribuite materiale promoționale înaintate de IGPR.
- pe tema *viteza și circulația pe autostrăzi*. Cu ocazia activităților desfășurate în cadrul campaniei au fost împărțite materiale înaintate de IGPR (flyere, broșuri, odorizante auto).
- pe tema *neatenției la volan (utilizarea telefonului sau alte preocupări), neasigurarea și nesemnalizarea*. Cu ocazia activităților desfășurate au fost împărțite materiale preventive.

La nivelul I.P.J. Iasi, polițistii Biroului de Analiză și Prevenire a Criminalității au desfășurat activități preventive, vizând tema *educației rutiere*, respectiv:

- **44 activitati preventive**, existând
- un număr de **5534 beneficiari** unde au fost distribuite
- un număr de **4500 pliante** *Mituri si realitati în travarsarea regulamentara*,
- **10122 flyre** –*Legea Anastasia*
- **3000 diplome** *Micul Pieton*

Premergător începerii anului școlar 2023-2024, au fost întreprise măsuri în vederea verificării semnalezării rutiere în zona unităților de învățământ, respectiv informarea administratorilor drumurilor publice cu privire la problemele de sistematizare rutieră constatată. De asemenea, au fost efectuate ședințe de instruire a conducătorilor mijloacelor de transport elevi de pe raza județului.

Cu deosebită considerație,